

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, 14 marca 2003 r.

35995

RPO-418846-I/02/AA

Pan
dr MAREK BALICKI
Minister Zdrowia

Szanowny Panie Ministrze

Dziękuję za odpowiedź z dnia 28 stycznia br. w sprawie dostępu do dokumentacji medycznej (PR-023-AK-101/02).

Sygnalizowane Rzecznikowi Praw Obywatelskich przypadki odmowy udostępnienia dokumentacji medycznej, sporządzenia wyciągów, odpisów i kopii dokumentacji medycznej oraz żądania wygórowanych opłat za ich sporządzenie i udostępnienie, przemawiają za potrzebą przeanalizowania problemu realizacji ustawowego prawa dostępu do dokumentacji medycznej w kierunku dookreślenia obowiązujących przepisów i stworzenia skutecznych podstaw dochodzenia tego prawa. Na taką potrzebę wskazuje również sytuacja odmowy udostępnienia dokumentacji medycznej, opisana w artykule prasowym, zamieszczonym m. in. w "Rzeczpospolitej" z dnia 18 - 19 stycznia br. (kopia w załączeniu).

Trzeba bowiem zauważyć, że zgodnie z art. 18 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz.U. Nr 91, poz. 408 z póź. zm.), zakład opieki zdrowotnej udostępnia dokumentację medyczną pacjentowi lub jego przedstawicielowi ustawowemu bądź osobie upoważnionej przez pacjenta. Przepis ten ma kategorię charakteru i wskazuje na obowiązek bezwarunkowego udostępnienia dokumentacji medycznej wskazanym w ustawie osobom. Obowiązujące rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 sierpnia 2001 r. w sprawie rodzajów dokumentacji medycznej

w zakładach opieki zdrowotnej, sposobu jej prowadzenia oraz szczegółowych warunków jej udostępniania (Dz.U. Nr 88, poz. 966), nie w pełni zapewnia realizację powyższego prawa. Natomiast przewidziana w art. 19a powołanej ustawy, możliwość dochodzenia roszczeń w razie naruszenia prawa dostępu pacjenta do dokumentacji medycznej, dotyczy tylko zawinionego naruszenia prawa i dochodzenia z tego tytułu zadośćuczynienia. Należy również zauważyć, że delegacje zawarte w art. 18 ust. 6 i 7 ustawy, nie spełniają wymogów art. 92 Konstytucji, gdyż nie zawierają wytycznych dotyczących treści aktu.

Przytoczona w powołanym artykule sytuacja oraz inne przypadki odmowy udostępnienia dokumentacji medycznej wskazują na potrzebę rozważenia m.in. problemu:

1. ujednoczenia obowiązujących przepisów w zakresie udostępniania dokumentacji medycznej z przepisami dotyczącymi udostępniania informacji o stanie zdrowia, zachowania tajemnicy lekarskiej, w tym psychiatrycznej, oraz przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego odnoszącymi się do sprawowania opieki,

2. prawa odwołania się, w razie odmowy udostępnienia pacjentowi lub innej upoważnionej osobie dokumentacji medycznej, trybu postępowania w tym zakresie, organu rozpatrującego odwołanie oraz formy nakazania lekarzowi lub zakładowi opieki zdrowotnej udostępnienia dokumentacji medycznej,

3. uwzględnienia w przepisach § 53 powołanego rozporządzenia, odnoszących się do osoby upoważnionej przez pacjenta, prawa dostępu osób bliskich choremu, opiekunów faktycznych do dokumentacji medycznej pacjenta, który:

- nie jest w stanie lub nie ma możliwości upoważnienia innej osoby do uzyskania dokumentacji medycznej (np. z powodu nieprzytomności, choroby psychicznej, nagłego zgonu),

- nie wyraził swojej woli w tym zakresie w sposób dostateczny (na piśmie) podczas pobytu w zakładzie opieki zdrowotnej, gdyż obowiązujące wówczas rozporządzenie nie zawierało wymogu odnośnie gromadzenia takich informacji,

- korzystał ze świadczeń zdrowotnych, w innym niż szpital, zakładzie opieki zdrowotnej (rozdział 3 i 4 rozporządzenia) - w przepisach tych nie przewidziano, wzorem uregulowań § 13 pkt 6 i § 17 ust. 4 odnoszących się do szpitali, obowiązku umieszczenia w dokumentacji medycznej danych osoby upoważnionej przez pacjenta do otrzymania informacji o jego stanie zdrowia i udzielonych świadczeniach, warunkującej w świetle § 53 rozporządzenia możliwość dostępu do dokumentacji medycznej osoby, którą pacjent mógłby upoważnić,

4. określenie zasad ustalania kosztów sporządzenia wyciągów, odpisów i kopii dokumentacji medycznej oraz jej udostępnienia, uniemożliwiających pobieranie wygórowanych opłat z tego tytułu, stanowiących barierę finansową w realizacji ustawowego prawa dostępu pacjenta do dokumentacji medycznej.

Problemy te poddaję pod rozagę Pana Ministra, oczekujac na ich uwzględnienie w działalności legislacyjnej resortu zdrowia. Będe wdzięczy Panu Ministrowi za zajęcie stanowiska oraz przekazanie informacji w podnoszonej sprawie.

Z wyrazami szacunku

ZASTĘPCA

Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ dr. hab. Jerzy Świątkiewicz